

Oglaš, pripisana itd. tiskaju i računaju se na temelju običnog cjenika ili po dogovoru.

Narva... predbrojbu, oglaš itd. šalje se naputnicom ili poloknicom pošt. štamparije u Beču na administraciju lista u Pulu.

Kod naručbe valja točno označiti ime, prezime i najbližu pošta predbrojka.

Ovo list na vrijeme ne primi, naka to javi odgovarajuću u otvorenosti pisma, za koji se to plaća poštarin, ako se izvana napiše »Reklamacija«.

Čekovnog računa br. 47.449.
Telefon tiskare br. 38

NAŠA SLOGA

Poučni, gospodarski i politički list.

«Slogom rastu male stvari, a nesloga svo pokvari». Narodna poslovica.

Izlazi svakog četvrtka o podne.

Netiskani dopisi ne se vraćaju; nepodpisani se tiskaju, neoficijalni se primaju.

Predplata na polgodišnom stop 10 K u obće, } godišnje
3 K za seljaka }
ili K 3—, odnosno K 2-50 n. }
pol godišne.

Izvan carvine više poštarina
Plaća i utužuje se u Pul.

Pojedini broj stoji 10 h, za ostali 10 h, koji u Pul stoji izvan lista.

Uredništvo i uprava nalazi se u »Tiskari Lagaja i dr. Via Ghella br. 1. Iznos paketa se naslovljuju svapismama i predaju se

Glavni urednik Jerko J. Kahlja.

Izdaje i tiska Lagaja i dr. u Pul ulica Ghella 1.

Glavni suradnik prof. E. Mandić u Tretu.

Europejski rat.

Na sjevernom ratištu.

Porazi Rusa u Galleiji.

Beč, 4. novem. (DU.) Službeno se javlja dne 4. novem.:

Kretanje naših četa u Ruskoj Poljskoj nije neprijatelj jučer smetao. Jedan od naših vojnih zborova zarobio je u borbama na Lisa gori 20 časnika i 2200 momaka. Na galicijaskoj fronti predalo se kod Podbusza, južno od Sombora 2000, a jutros kod Jaroslava 300 Rusa.

Beč, 5. novem. (DU.) Javlja se službeno dne 5. novembra:

I jučer su protekle operacije na sjevernom bojištu prema određenoj osnovi i posve nesmetano od neprijatelja.

Na jugu utoka rijeke Wisloka bacile naše čete neprijatelja, koji se zauzeo na zapadnu obalu rijeke San, iz svih njegovih pozicija, te zarobile preko 1000 Rusa i zaplijenile nekoliko strojnih pušaka.

I u dolini rijeke Stryj nije se neprijatelj više mogao da opre našim navalama. Tu je zarobljeno 500 Rusa i zaplijenjeno jedno odlijevanje sa strojnim puškama i drugi razni ratni materijal. GM. Hofer.

Beč, 6. novem. (DU.) Službeno se javlja dne 6. novembra:

Jučer nije bilo bojeva na sjeveru. Nesmetano od neprijatelja kretanje se naše vojske izvode prema osnovi kako u Ruskoj Poljskoj, tako i u Galiciji. Ako se je na nekim dijelovima fronte prolazno opet popustilo Rusima stečeno samljište, unatoč tome, što je mjestna situacija povoljna, uzrok tome leži u cjelokupnom položaju. Hofer, GM.

Beč, 7. novem. (DU.) Službeno se javlja: Položaj na sjevernom ratištu je nepromijenjen. — Zamjenik poglavice glavnog stana, Hofer, GM.

Beč, 8. novem. (DU.) Službeno se javlja: Na sjevernom ratištu nije ni jučer bilo kakvih bojeva. Hofer, GM.

Na južnom ratištu.

Napredovanje u Srbiji.

Beč, 4. novem. (DU.) Službeno se javlja sa južnog ratišta: Napredujući naše čete dalje na jug i na jugozapad Sabca, naiđjole ponovno na neprijatelja. S mjesta se započela navala, koja povoljno napreduje.

Za vrijeme borba na Romanji planini zarobljeno je u svemu 7 srbskih časnika i 647 momaka, a zaplijenjeno pet topova, tri voza za municiju, dvie strojne puške i mnogo municije i drugog ratnog materijala.

Crnogorcima je osto preko hiljada komada rogale marve, koju se htjeli povesti sa sobom iz Beosa.

Naši uspjesi u Srbiji.

Beč, 7. novem. (DU.) Sa južnog ratišta javlja se službeno dne 7. novembra:

Naši napadaji, učinjeni protiv Srba, na terenu, koji leži na Cer-planini i južno od Sabca, koji su se nalazili iza zaštita od grana, napreduju. Jučer smo osvojili visine Mizara, koje su strateški važne, te smo zarobili 200 ljudi. U savezu s ovim vojničkim kretanjima počeli smo jučer napadaj kod Krupnja protiv neprijateljskih pozicija, koje su bile liepo izabrane i utvrđene. Polankosti ove borbe ne mogu se još objelodaniti. Naše čete, koje se biju s udivljenja vriednim heroizmom, već su jučer na juris zarobile 1500 Srba, otele četiri topa i šest mitraljeza. Izvrstan duh i stanje naših četa utvrđuju nas u nadi, da će i ovo teško vojničko kretanje povoljno napredovati.

Osvojenje važnih položaja.

Beč, 8. novem. (DU.) Sa južnog ratišta službeno se javlja: Na jugoistočnom ratištu bitka je trajala jučer na svim frontama s neumanjenom žestinom. Usprkos žestokog otpora neprijatelja, kojeg geslo je glasilo »do zadnjeg čovjeka« u prostoru kod Krupnja zauzeli smo više šančeva i jutros u pet sati zauzeli smo juristem kod Kostajnika jednu važnu pomoćnu poziciju, za koju su i sami Srbi držali da je neosvojiva.

Broj zarobljenika i zaplijenjenih topova poznat je do sada samo približno.

Beč, 9. novem. (DU.) Sa našeg južnog ratišta službeno se javlja: Naše operacije na južnom ratištu razvijaju se sama dobro. Dok je naše napredovanje na crti Sabac-Lješnica na čvrsto utvrđenim brežuljicima naišlo na jaki odpor, bitka, koja je trajala tri dana na crti Loznica-Krupanj-Ljuborija svršla je sa potpunim uspjehom. Neprijateljske sile, koje su tu bile, sastojale se iz trećeg srbskog zbora generala Pavla Sturma i prvog zbora generala Petra Bolovića, sa podpuno 6 divizija, 120.000 ljudi. Ove obje vojske nalaze se od jučer, poslje gubitka svojih položaja, hrabro branjenih, na usmaku prema Vajtjevu. Naše pobjedonošne čete pripješte jučer na visine, koje gospoduju istočno Loznice i glavne visine Sokolske planine, jugoistočno od Krupnja. Veliki broj zarobljenika. Zauzeto ratnog materijala. Potankosti faje.

Dalnja osvajanja u Srbiji.

Beč, 10. novem. (DU.) Sa južnog ratišta službeno se javlja: Žestoke bitke na obroncima gora Sabac-Lješnica nastavile su se i jučer do noći i bile su osvojene nekoje neprijateljske pozicije silno utvrđene.

Jedno Cer-Planine, iz kraja osvojenog pri dan istočno od Loznice-Krupanj-Ljuborija naše čete pobjedonošno uvijek napreduju. I orđje su se razvile žestoke bitke na stranim položajima neprijatelja, koji je bio na kratkog vremena savim

potisnut. Među mnogobrojnim zarobljenicima nalazi se i pukovnik Radaković i među zaplijenjenim topovima jedan moderni teški top.

Njemačko-ruski rat.

Veliki glavni stan vrhovnog zapovjedništva vojske javlja, da se 4., 5. i 6. novembra na ovom ratištu nije dogodilo ništa važnoga: Dne 7. t. mj. javljaju ovu kratku vijest:

Berlin, 7. novem. (Ag. Wolff.) Veliki glavni stan 7. novem. jutrom: Na istočnom ratištu bile su porazene tri ruske konjaničke divizije, koje su bile prešle Wartu na vrh Kolo te bacene s onu stranu rijeke. Inače tamo nije došlo do bojeva. — Vrhovno zapovjedništvo vojske.

Berlin, 9. novem. (DU.) Ag. Wolff. Veliki glavni stan 9. novem. u jutro: Na istočnom ratištu suzbijena je s velikim gubicima neprijatelja navala jakih ruskih sila sjeverno od jezera Wustyer. Rusi su pustili zarobiti 4000 ljudi Osvojeno je deset strojnih pušaka. — Vrhovna uprava vojske.

Berlin, 10. novem. (DU.) Veliki glavni stan 10. jutrom: U ruskoj Poljskoj kod Komina naše konjaničtvo je rasprilo jedan ruski bataljon, zarobilo 500 ljudi i osvojilo osam strojnih pušaka.

Njemačko-francezki rat.

Uspjehi u Francezkoj.

Berlin, 4. novem. (Ag. Wolff.) Veliki glavni stan 4. novem. jutrom:

Naše navale na Ypres, kao što sjeverno od Arrasa i istočno od Soissona napreduju polako, ali uspješno. Južno od Verduna i na Vozexima bile su francezke navale suzbijene.

Berlin, 5. novem. (Ag. Wolff.) Veliki glavni stan 5. novembra:

Jučer su Belgijanci uz podpuru Engleza i Franceza poduzeli žestoku navalu preko Nieuporta izmedju mora i poplavljenog područja, ali su bez muke suzbijeni. Kod Ypresa i jugozapadno od Lille, kao i južno od Berry au-Baca u Argonima i u Vozexima napreduje naša navala.

Berlin, 6. novem. (Ag. Wolff.) Veliki glavni stan 6. novem. jutrom:

Naše ofenziva sjevero-zapadno i jugozapadno od Ypresa uspješno napreduje. I kod La Basée a, sjeverno od Arrasa i u Argonima napredovali smo. Uz teške gubitke za Franceze osvojile su naše čete u Bois-Brulé-u, jugo-zapadno od St. Mihiela, jedno važno uporište.

Berlin, 7. novem. (Ag. Wolff.) Veliki glavni stan 7. novembra jutrom: Naši napadaji u smjeru prema Ypresu i jučer su učinili uspjeha. Preko 1000 Franceza je zarobljeno, tri mitraljeza su zaplijenjena. Kod Servona neprijatelj je odbijen, a Argonokajsumi je dalje potisnut.

Navala Franceza zapadno od Neyona kao i kod Vally i Chavonne, od nas osvojene, bile su odbijene s velikim gubicima za neprijatelja. Mjesto Saupir od nas sa-

uzelo je samo neznatno zaposjednuto; zapadni dio od Saigneum, koji je bio neprestano izložen žestokoj topovskoj vatri morali smo isprazniti.

Berlin, 8. novem. (DU.) Ag. Wolff. Veliki glavni stan 8. novem.: Naše navale kod Ypresa zapadno od Lille nastavile su se jučer.

Na zapadnoj strani Argonna osvojili smo važnu visinu kod Vienne la Chateaux za koju se bojevalo više tjedana; zaplijenili smo dva topa i dvie strojne puške. Ostali dio maglovitog dana bio je miran na zapadnom ratištu.

Berlin, 9. novem. (DU.) Ag. Wolff. Veliki glavni stan 9. u jutro: Jučer po podne je opet nekoliko neprijateljskih brodova upravelo vatra na naše desno krilo. Brodovi su se morali pak brzo udaljiti usljed vatre naše artiljerije.

Neprijateljski napadaj sa strane od Nieuporta, poduzet u noći izjavio se posvema. Usprkos žestokog otpora naše navale kod Ypresa napreduje polagano ali neprestano. Protunavale neprijatelja jugoistočno od Yperna bile su odbijene. Zarobljeno je nekoliko stotina ljudi.

Berlin, 10. novem. (DU.) Ag. Wolff. Veliki glavni stan 10. nov. jutrom: Naši napadaji kod Ypresa napreduju sa i jučer; zarobljeno je 200 Franceza i Engleza blistavih uniforma i osvojeno nekoliko mitraljeza.

Takodjer više na jugu našim je četama uspjelo odbiti jake navale Engleza.

U argonokajsumi napredovali smo dobro; neprijateljske navale bile su lahko odbijene.

Pomorski bojevi.

Bitka u Oceanu.

Berlin, 6. novem. Ag. Wolff javlja službeno dne 6. nov.: Po službenoj vijesti englezkog novinarskog ureda bio je 1. novembra uništen oklopni kritar »Moumont« a oklopni kritar »Good Hope« teško oštećen od našeg brodograjskog kritara u blizini čitanske obale. Od njemačke strane sudjelovali su u boju veliki kritari »Scharnhorst« i »Gneisenau« te mali kritari »Nürnberg«, »Leipzig« i »Dresden«. Naše brodogrije čini se nije oštećeno. — Zamjenik glavnog stožera admirala pl. Bentke.

Pomorska bitka kod Engleske obale.

London, 4. novem. (DU.) Tajnik admirala javlja: Rano u jutro neprijateljsko brodogrije otvorilo je vatru proti topnjači »Halcyon«, opremljena za obranu obala, dok se nalazila na putu izvidnja. Na »Halcyonu« ostao je jedan čovjek ranjen.

Iz tako je topnjača najavila prisutnost neprijateljskih brodova, ovi su se povukli. Premda su bili proglašeni od lahkih kritarica, ništa se moglo prije noći prikriti na bitku. Zadnji njemački kritar sjeo je uzmičiti mine. Od eksplozije jedne od ovih bio je potopljen pomorski brod »D 8«. Dva člana i dva momba zahvaćeni

se na krovu podmornice, koja je plovila na površini, bili su spašeni.

Njemačko-Japanski rat.

Bojevi kod Tsingtau.

U jednom od zadnjih brojeva spomenuli smo kako je Japan uvarao njemački rat i udario na njemački posjed u Kini Kiao Čau te na glavni grad Tsingtau. U tim bojovima proti Japancima uz njemačko brodogradnja i kopnenu vojsku sudjeluje i naša ratna flota, Kaiserin Elisabeth. O tim bojovima se javlja:

Tekle, 3. novem. (DU.) Službeno se javlja da bombardovanje Tsingtaua traje. Veći dio njemačkih tvrđava je usutkao. Dvije još odgovaraju na neprestane napade saveznika (Japancima i Englezima) s kopna i s mora. Bombardovanje prouzročilo je vatru u blizini luke i eksploziju u skladištu ulja.

Tvrđava Siochouchau gori. Jedna njemačka topnjača, koja je izgubila jedan dimnjak, izgubila je i vidika.

Petrograd, 4. novem. (DU.) Petrogradska brzojavna agencija donosi iz Tokia: Japanci započeli su testoku navalu na tvrđavu Ilits, najjaču utvrdu u Tsingtau. Napadaj je bio popraćen jakim bombardovanjem, koje je tvrđvu Ilits pretvorilo u hrpu ruševina.

Beč, 6. novem. „Fremdenblatt“ uvjersava da nije potvrđena ova vijest ureda „Renter“ iz Tokia: Drži se, da su križar „Kaiserin Elisabeth“ dignuli u zrak u luci Tsingtau. Ploveci dock je također porušen. Bombardovanje traje.

Tekle, 9. novem. (DU.) Engleske i Japanske čete unišle su u Tsingtau.

Nijemci su u 9 sati u jutro poslali jednog poslanika da ugovara o uvjetima predaje. Pogovor se je vodio u vojarni Mollke.

Turska u ratu.

Carigrad, 4. novem. (DU.) Službeno se javlja iz glavnog stana: Rovi su počeli utvrđivati svoje pozicije blizu medje. Savim tim bili su sasvim suzbijeni na polju Karaklika i Ichan.

Carigrad, 5. novem. (DU.) Otomanska agencija službeno javlja: Naše junačko konjanitvo borilo se jučer s ruskim kozacima, koji su bili poraženi i prisiljeni na uzmak. Naše konjaničke divizije groze stražnje strane neprijateljske vojske.

Carigrad, 6. novem. (DU.) Na našoj istočnoj granici naše su čete u dodiru na cijeloj fronti s neprijateljem.

Carigrad, 7. novem. (DU.) Englezi su po drugi put izrekli četa kod Akabe, ali su ih napeli zandarm i plemena. Kad su engleski oficiri pali, Englezi su bacili municiju i dali se u bjez.

Jutros je ruska flota bombardovala dva mala Zangaldak i Koclu u Cenoa mora. U Zangaldaku su razrušeni francuski konak, francuska crkva, francuski konzulat i dvije kuće. Druge štete nije bilo.

Carigrad, 8. novem. (DU.) Službeno iz glavnog stana se javlja: Pomoću božjom jučer su naše čete prešle egipatsku granicu.

Posle se rusko brodogradnja povuklo u vojničku luku, kada je flota bombardovala Poti, jednu od najvažnijih luka u Kavkazu. Bombardovanje nanijelo je razne štete.

Carigrad, 8. novem. u 7 sati večer (DU.) Otomanska Agencija ima iz glavnog stana: Polag sada prispjehli vijesti Rusi su iz dvodnevne bitke u području Kasakza potisnuli. Naše je vojska osvojila neprijateljske pozicije.

Carigrad, 9. novem. (DU.) Iz glavnog stana službeno se javlja: Prednja na ratištu isprati snieg i spušta se magla, naše navale na Kavkazu traje dalje.

Sličice iz rata.

Danas donosimo par sličica iz junjskog bojevanja naše brade iz Beoc, kako se hrabro bore sa našim slavnom Care i dom-

Junaštva naših Bošnjaka u Galiciji. — Ruske varke.

Jedan ranjeni časnik boz-herc. pukovnije o junštvu naših ljudi pripovijeda sljedeće:

Na 24. kolovoza došlo je do žestokog boja kod G.... Odio sa strojinim puškama pod zapovjedništvom nadporučnika Schatzmanna, koji je kroz cijeli dan našao Rusima velike gubitke, napredovao je proti neprijatelju sve do 30 metara. Neprijatelj nije mogao suzdržati navalu Bošnjaka, te je mahao rucicama i digao ruke kao znak za predaju. Nadporučnik Schatzmann neracunajući sa ne-dozvoljenim načinom ratovanja, podigao se i zatražio od ruskog kapetana da popoloti oružje. Taj je zaista bacio sablju, ali kad je naš nadporučnik došao pred neprijatelja na tri metra, podigao je Rus sablju i u taj čas pao je hitac i pogodio nadporučnika u prsa. S vapajem pao je Schatzmann, ali još je imao toliko snage, da je sa tri hitca ustrijelio izdajničkog kapetana. Odvažni Bošnjaci su sada sasuli iz masinskih pušaka pravu tuču taneta među guste redove Rusa, osvjetujući smrt svoga zapovjednika. Samo mali broj neprijatelja se je spasio.

Evo drugog primjera: Baš sam pucnjavom iz strojne puške istjeravao neprijatelja ručici njegova guste hježeće redove. Već više puta osjetih da me netko gura u lakat dok nisam zapitao: „No, što je?“ Moj kapral Tanović, musliman, odvratio: „Molim lišpo, kapetane, ja bi također pucao. Ostavite ih i meni nekoliko“. Vojnik koji je nosio cijev stroja je pao. Njegov nasljednik, drugi, vitki Bošnjak, preuzeo je cijev. Protrjali smo Ruse i posli za njima. Pješak Sestić nije se micao od mene sa preko 20 kg. teškom cijevi na leđima. Sa sijevačim okom reče mi: „Gospodine kapetane, danas ću nositi tri takove cijevi, ako li ih opet stignemo“.

Velika junaštva Hrvata na sjevernom ratištu.

Ranjeni vojnik jednog lovačkog bataljuna, Ključarić opisuje ovako junaštva Hrvata na sjevernom ratištu:

Putem javnosti poznato je hrabro i junačko držanje hrvatskih četa koje se nalaze u žestokim borbama sa Srbima, no malo se čulo o našim Hrvatima, koji junački brane našu domovinu na sjeveru proti Rusima.

Bojite, na kojem se još i dan vitički bore, daleko je od hrvatske grude — a potkropljeno je krvlju vrli i trabrih naših Hrvata — lovaca! To s patriotskim zanosom ističem, jer na onoj grudi, gdje se i ovaj čas biju, stavio si je Hrvat opet vječni spomen njegove poživnosti, neustrasivosti, nestrainosti i odoljivosti u najtežim časovima.

Ta i sam neprijatelj drhtao, kad osjetio, da se sa Hrvatima bje, a gotovo svi zarobljenici govore, da naši ljudi, t. j. Hrvati samo napred idu bez obzira na padanje neprijateljskih taneta, i čim opase, da se biju s Hrvatima, da ih je odmah strah, jer da znadu, da će biti potučeni, pošto Hrvati ne uznimaju, pa makar svi do jednoga poginuli.

Često je naš bataljon-komandant potpukovnik Hošpodarž kazao, da se on na boji s nama ni u najtežem vrtu lči, jer da smo mi Hrvati slavi naših hrabrih predjedova, koji smo kadri i vruga iz pakla istjerati.

Ali nije samo izomčan tako odneterijena vač i naši časnici, s kojima tajne očekujemo, da idemo u vatru sa neprijateljem. Naš hrabri nadporučnik Beoc, te kapetan Tomić, koji s nama uvijek pjeraju, dok potraž u vatru i neustrasivo prvi idu, sa neprijateljem i tako nama predaju i primjer davaju.

Nema riječi kojima bi se dalo opisati držanje i odneterijanje naših vojnika. Do-

godilo se ne jedanput, da su naši mnogo pretežnijeg neprijatelja otjerali ili prisilili na predaju.

Zlatnim riječima mora se upisati 8. rujna, dan Male Gospe, kada smo mnogo jačeg neprijatelja iz njegovu upravu sjajne pozicije bajunetama istjerali, većim djelom zarobili ili potukli, a uz naše vrlo male gubitke. Tada sam bio i ja ranjen.

Ovim ratom si je Hrvat opet osvjetljao lice svojom hrabrošću i nepokolebivom odanošću prema našem sijeđom vladaru.

Desetgodišnji dječarac kao sanitarnik u bojnjoj liniji.

Jedan kapelan, koji se povratio sa sjevernog bojišta, pripovijeda sljedeću dirljivu zgodu, koju je doživio u bojnjoj liniji.

Junak dana je desetgodišnji dječarac, koji je u kiši taneta našim vojnicima u obkope donosao vode i nebrojeno puta sa vojničkim limitcima provalio put od bojne pruge do obližnjeg potoka, dok ga nije savratilo neprijateljsko tane.

Časnik pripovijeda: Nakon jedne ponaš pobjedonosne bitke u noći su se bojnim poljem tražili ranjenici. Kad su gotovo svi ranjenici bili pobrani, poslao je sanitetski časnik svoga psa, da traži us bi li još kojega ranjenika našao. Pseto se po više puta vratilo, da nije ništa našlo, no i opet bi ga poslali. Ovaj se puta vratilo glasno lajuć. To je bilo znakom, da je pseto nešto nanjušilo. Pošao je za psom, koji je nestrpljivo napried postakivao, tako da ga jedva bilo moguće slijediti. Tama bijaše lakova, da se nije ništa vidjelo. Ne nadano čuje časnik zapomagane djeteta. Odmah je pošao smjerom, od kuda je dopirao glas i došao je do obale potoka, gdje je na zemlji ležalo tijelo. Bio je to dječarac u poluonesvijestnom stanju, koji je ležao u vlastitoj mlaci krvi. Dieste je vrhunjelo od studeni. Časnik odmah svute osvoj kabanicu, te prenese diete u naručju do kola, koja su ga dovela do bolnišnice.

Medju prvima bude unesen u prostorije za operacije i postavljen na stol. Bio je to prekrasan desetgodišnji dječarac. Ležao je sada u potpunog nesvijesti, te je pretila pogibiel, da će svaki čas utnuti luč njegova života. Njegovo odielo bijaše sve nakvašeno krvlju, na truhu je imao veliku ranu, koja je jako kvarila. Liečnici su izveli tešku operaciju, i bijaše nada, da je spašen. Duboko je zaspa, mirno disao, a lice je poprimilo svoju dječju blagost. Nakon nekoliko sati se probudio. Crne vedje je podigao, a onda se ukazase dva prekrasna oka.

Kad je sasna došao k svijesti, bude prealusan. Dječak, mali Poljak gorovio je tiho, ali odvažno. Rekao je da se zove Stanek (Stanislav). Svoje roditelje nije nikada poznao. Baka mu pripovijedala, da su se iselili u Ameriku da nešto privrede. Baka sama, kod koje je živio, nije se mnogo za nj brinula. Kad su vojnici prolazili kroz selo, divio im se, donosao bi im vode, a čni bi se s njima razgovarali. I tako je s njima došao i na bojni poljanu. I kada su se usantili, ostao je u njihovoj blizini, te mu se osobito svidjelo, kako pucaju iz pušaka. Dostora mu mahnuo jedan vojnik, koga je morila šedja i zamolio ga, da mu donese vode. Potrao je do potoka i vratio se punom limitcom. Poslie su ga molili ostali vojnici, a on je bio ponosan, da može vojnicima učiniti bilo kakva uslugu.

Talajare topora se nije bojao. No najdaom ga obratio tane, a što se dalje dogodilo ne sjeda se više.

Ležao je na slami i bistro gledao otvora. U to je došao u sobu pas, koji je dječaka našao istrežog kod potoka, i potole ravno k dječaku, koji ga je prisinuo k sebi. Postali su odmah najbolji prijatelji i bili su kasnije uvijek stupa. Jedan liečnik, koji se skrbio kod djeteta, na odlič-

ku mu jednom mahnu rukom, a on sa zalno, gotovo plačući reče: „Ta valjda me ne ćete odterati?“ „Ne, ti ostaješ kod nas, dobit ćeš sablju i konja!“ „Smedjeg konja!“ povide dječak, a oči mu od radosti zasvijetliše. Liečnici su hrabrog dječarca adoptirali kao sina, te sabrali svotu novaca, koja će biti početak odgoja dječarca, jer hoće da ga odgoje i učine samostalnim.

Iz dana provale Srba u Zemun.

U „Hrvatskoj Obrani“ opisuje veleč. g. Pavić, kako je bilo za dana provale Srba u Zemun. Bilo je to, veli, 10. rujna, kad je ustao u pol pet sati i otišao u crkvu misli. Pri koncu sv. mise nastade zamor i nemir medju sestrama, a malo zatim osvauše otac Solan u sakristiji.

Kad sam svratio sv. misu i došao u sakristiju, otac Solan mi reče: „Tu su“. Mi iz kapelice u hodnik, a ono zazvonile zvona u pravoslavnoj kapefici, a po ulicama odjekuje: Živio kralj Petar! Živila Srbija! — a domala svo oglasuje se sa ulice nekako čagrtano, kako kasnije doznanob, bijahu to signali komitadžija.

Oko sedam sati smo otac Solan i ja obilan zajutrak uzeli. Nije nam doduše išlo u tek, ali smo se najeli, jer otac Solan reče: „Jedi, Mata, Bog zna, kad ćemo opet jesti!“

U devet sati imao sam iz bolnice sproved. Ako hoću ikren biti, moram reći, da sam toga mrtvaca više oplakao nego opjevao, tako mi je pri duši bilo. Nije napokon ni sala. Jutros udjose u grad Srbi-janci — komitadžije signaliziraju po ulicama, po gradu odjekuje Živio kralj Petar! Živila Srbija! — a ja „svraki pop“ moram sada kroz ulice grada proći. Ja bih vidio junaka, kome ne bi srce zadržalo!

Kad sam svratio opjelo, podjismo na groblje, a ja zapjevao psalam: „Smiluj mi se, Bože, po velikom milosrđju svome!“ Nikada za svojih deset godina misnikovanja niasam takvim čuvstvom i osjećajem pjevao: Smiluj mi se, Bože! kao tada. Idem ulicom sa sprovedom, a bilo nas je svaga skupa sa nosiocima mrtvaca najviše deset osoba, kad ero nam u surot jednog komitadžije: ljudekara je, da mu treba para tražiti, eromonjanst, obramo bradec, kao da je iz sume došao. Okličan je cievčan i pektirima; pušku ima na ramenu, a na prsima i o pasu pet do šest bombi. Ide komitadžija pramu nama, a mi pravna njemu i za kratak čas ero nas u blizinu na pet koraka. Gledam ja ispod oka, što će komitadžija sada da uradi.

Najednoć se komitadžija okrene, a kad ja sa mrtvacem do njega, on sakrta! Bože pomozu, pomislam ja, prvi susretaj dobro prodje. — Kasnije sara doznao, da on Srbijanec mrtve jako postivaju i da onu salutiranje nije išlo mene „svabkog popa“, nego mrtvaca, koga sam sprovedio.

Na putu do groba „svraki“ sem još nekoliko komitadžija i nešto redovite srbijanske vojske. Svi izkazale kao i prvi počast mrtvacu.

Poslije podne imali smo u gradu jedno diete sahranili. Sahratio ga otac Solan.

Pri povratku sa groblja kući navratio se u svoj samostan, da njega i crkvu svoju obidje. Kad je ušao u crkvu, a crkva puna komitadžija i srbijanskih vojnika. Gledali su i promatrali dike. Otac Solan odmah se znakao, pa počeo komitadžijama i srbijanskim vojnicima pojedine slike tu-maćiti. Dok je još otac Solan slike tu-maćio, proruče se jedan komitadžija do njega, promjeri ga, pa će mu ovako početi bes-jediti:

— A čuj, svraki, a što ono uradiš? valjda se našim protom Tomičem u Sabru?

Hrvatski otac Solan na to pitanje vratio je komitadžiji odgovorio:

— Čuj, tako se ti zove...

— Jovo! — odgovori komitadžija, a Solan će njemu:

— E, Jovane, puno se toga za vrijeme rata govori i pripovijeda. Tako kad ste vi ratovali sa Turcima i Bugarima, pisalo se i govori, da vi djecu iz koičeve sa bajunetama kroz prozor bacate. Govorilo se i pričalo, a je li, to nije bila istina? — Datako da nije! — odgovori komitadžija.

Eto viditi, Jovo, tako se to koješta pripovijeda i o protu Tomiću, a Bog zna, što je i kako je. Nemajte vi brige za njega, sve će to dobro biti, vidjet ćete!

Osvanuo i drugi dan, otkako dospo, esmo pod srbijsko gospodstvo. Utao sam u morajni nego sam bio, kad sam na pećinaku legao, jer te noći ni oka atisnuo nisam. Kada se još u svu zoru sladoše širiti glasovi po Z., da je jedna srbijska vojska već blizu Petrovačdina, a druga da pobjedonosno ide prema Vinkovcima, bio sam potpunoma slomljen. I na Ocu Solanu opazio se da je potišten kao i svi ma u kući. Kod zajutarka primijeti otac Solan tužno: Mata, mi više nemamo do murvine!

Taj dan nisam prije podne izlazio iz kuće radi bojazni, da me Srbijsanci ne uzmu za taoca. Počeli su naime po Z. kupiti taoca.

Poslije objeda zasjao ja u svoju sobu, kad najednom začujem oštro kucanje na vratima, a odmah za tim i glas oca Solana: Ajde Mata, traže te, da otvoriš Srbijsancima našu crkvu! Uzmem ključeve, pa se odputim brzim korakom prema crkvi. Kada je na trg pred crkvu, a jedan komitadžija pred zupnim dvorom onako potihlo zavice: Evo svetskog popa!, a ja pomislim: jao majko moja, lijep pozdrav... Na njegov glas izadje još tri komitadžije: nije iz gostionice i dočavši do mene, skinuše puške sa ramena, otvorile ih i uperiše prema meni.

Netko je bio pronio glas, da je u našoj crkvi sakrivena naša vojska. Htjedoh nam radi toga crkvu demolitirati. Bili bi to učinili da se nije našao poltenjak Ocu Dragutinoviću, pravoslavne vjere, koji je jamčio svojim životom, da u crkvi nema vojske, pa neka crkvu ostave na miru. Komitadžije na to poslaše po mene da im crkvu otvorim, da se uvjere da u crkvi nikoga nema.

Kad su meni komitadžije stvar razjasnili, podjem ja pred njima prema crkvi, a oni zamnom otvoreni putkama. Iduci pred komitadžijama mislio sam: Tko zna ima li zbilja koga u crkvi, pa ako i ima zar sam ja za to odgovoran!? Daleko sam od crkve, već tri dana nisam bio u toj crkvi, mogao se u istinu lako tko ovrano sakriti, ta nije baš teško otvoriti crkvu i drugim ključev.

Išao sam pred njima sigurnim korakom ali kad sam došao do crkvenih vrata i tražio pravi ključ zadržate mi ruke. Držećući ruku otvorim sakristiju i reknem komitadžijama: Izvolite, a oni meni: Naprijed pope! Pretražismo crkvu, klape, isposijedaonica, bolji grob itd., a ja uvijek pred komitadžijama. Na moju sreću nadajmo se crkvi nikoga.

Kad smo izašli van u crkvište, komitadžije puške natvorile i o rame ih obje sile. Meni odlagnulo. Na putu do kuće našao sam dosta srbijskih vojnika i komitadžija i svi su me nekako čudno gledali, a ja njima: „Dobar dan, a oni odgovaraju: Da Bog da svetošćenice!

Šest puta kuhana kokoš.

Jedan ranjenik, koji je došao u Ljubljano pripovijeda sljedeće: Kada smo išli kroz jedno selo na bosanskoj granici, ku pio sam od jednog seljaka sa kruha liepa tustu kokoš. To će biti fina pečenka u ratno doba — mislio sam u sebi. Ja i moj drug smo se već jako veselili. Kokoš nam zaklao bajunetom; oparili je nismo mogli, pak smo ju tako tako kuhali

onako na suho, da ju uzmognemo za vrijeme kasnijeg odmora ispeći. Pošto u satovima nismo smjeli paliti vatru, iskopali smo u zemlji duboku jamu, napravili vatru i pokrili jamu sa suhim lišćem. Natičili smo i neku vrst dimnjaka — odvodni kanal — za dim. Naša kokoš je već plesala u vreloj vodi, kad najednom začujemo poklik: „Napred!“ Nije nam preostalo drugo nego proliti količe a masnom juhom i na pol kuhano kokoš spraviti u torbu za kruh, iz koje se pušila vroća kokoš i pekla po stegnu. Tako sam hudio s napol kuhanom-kokoš u torbi više sati. Moj poručnik pitao me začudjeno, što se to puši iz moje torbe. Na to smo više vremena ležali u bojni liniji. Neprijateljske kugle zviždale su nad nama. Opet sam upotrebio priliku da skuham kokoš. U to kad je kokoš već drugi put vrela, dogodilo se isto što i prvi put: kad je voda uskipila bio sam određen za poljsku stražu. I tako se dogodilo još tri puta; to su bile prave muke. Napokon, kad sam već po šesti put naležio vatru, posređilo se, da sam skuhao svoju nesretnu kokoš, ali tada je htjela nesreća, da me je sbratilo komadić šrapnela, radi čega su me odmah odneli na pozvalište, a da nisam prije okusio kokoši. Kad sam se oprostio od svog druga, izručio sam mu šest puta kuhano kokoš a ipak još ne sasvim kuhano. U ratno doba bila je to zastatno prava poslastica, kašto bi bila i za me, da mi nije bio osudan onaj komadić šrapnela.

Razne vijesti.

Željezni prsteni i počasni znakovi Crvenog Križa.

Od 18 do 31. prošlog mj. izdano je u piarni ovdješnjeg „Crvenog Križa“ 187 željeznih prstena za njemačke, 9 sa talijanskim i 6 sa hrvatskim napisom „Zlato dadoh za željezo“, za što se primilo K 662 u gotovom i 79 dragocjenih predmeta u približnoj vrijednosti od 300 kruna, koje iznose privede se svojoj svrhi.

U ovdješnjoj piarni mogu se i nadalje za vrijeme uredovnih sati dobiti izvorni prsteni „Srebrnog križa“ za predmete plemenitih kovina ili iznimno za gotov novac od najmanje pet kruna, kao što i formulari molbe za podjeljenje počasnog znaka 2. razr. i srebrne odnosno bronzane počasne kolajne Crvenog Križa.

Veliki dar za Crveni Križ.

Kako nam javlja ovdješnji Crveni Križ, darovao je stop i momčad Nj. V. broda „Erlherzog Ferdinand Max“ dne 1. t. mj. 3000 kruna u svrhu Crvenog Križa.

Skraćenje besplatnog roka za podignuće robe i povišenje skladišne.

Usljed izvanredno velike navale robe znatno je otežana manipulacija u skladišnim kolodvoru u Puli i Ljubljani državnih kolodvor.

Da se izbjegnu zapreke u prometu to će se na temelju § 60 stavka 8. želj. pr. prav. i odobrenjem c. k. Ministarstva željeznica od 4. studenoga 1914. br. 41773 početi od 5. studenoga 1914. dalje:

1. za svu običnu robu, koja priprije za razdaje u stanicama Pula i Ljubljana državnih kolodvor, sniziti besplatni rok za podignuće na 48 sati i to u koliko je ovaj rok na temelju cijenika iznosio više od 48 sati;

2. povišati za 100% skladištnina, koja se ima utjerati kad prodje rok za podignuće;

Prikazanje fasija na prihod najmovino za god. 1915/1916.

Posirom na objavu c. k. Kotarskoga glavarstva u Puli (prezani odio) od 5. listopada 1914. Br. 1440/16 opozimaju se

svi kućni posjednici koji rabe kuće sami ili imaju iznajmljene, da je danom 31. oktobra istekao rok za prikazanje fasija.

St-ga pozivlju se opet svi oni kućeposjednici, koji se do sada ne odazvaše toj dužnosti da to učine odmah, inače bili bi prisiljeni globom.

Formulare fasija dobije se bezplatno kod ovdješnje prezre vlasti u Corsia Francesco Giuseppe Br. 10. H. kat.

Bogati darovi Družbi.

Ravnateljstvo Družbe sv. Ć. i M. za Istru u Opatiji primilo je u ovim teškim časovima dva bogata dara. Presvijeli g. Dr. A. Bauer, nadbiskup Zagrebački poslao je Ravnateljstvu K 2000, a Društvo za štednju i zajmove u Matou Lošinju K 1000. Naše Ravnateljstvo nema riječi zahvale za ove naše bratske dobrotvore, već im samo bilježi imena, da se ugledaju i drugi naši imućnici u njihove svijetle primjere. Jos im jednom hvala u ime sične istarske dječice, koja vapiju za hrvatskom školom!

Dječja zabava.

Pazin, dne 9 XI. 1914. Jučer posljednje podne našli smo se u lijepom broju u velikoj dvorani „Narodna Doma“. Došli smo na poziv muške i ženske podružnice „Družbe sv. Ć. i M. za Istru“, da prisustvujemo zabavi priredjenoj s našimi malim družbinog zabavišta.

Došli smo ujedno da vidimo sve što su marljivo učiteljice družbinog zabavišta, gospodjice Ljubica Saganic i Anka Luksić, naučile našu dječicu. I osvjedocili smo se o njihovom živom zauzimanju i nemalom trudu, dok su onako majstorski izvježbale malu djecu te ih naučile toliko lijepih pjesama i raznih igara. Očevidan nam se pruzao dokaz o velikoj uzgojnoj svrsi družbinog zabavišta, a logična je posljedica tome, da se moramo sjećati naše Družbe uvijek, a osobito u sadašnjim teškim prilikama.

Početak zabave započeo je pozdravnim govorom gosp. prof. R. Fregelj, koji je najprije spomenuo da se kanib jur prod četiri mjeseca dati ovu zabavu, nego radi poznatog žalostnog događaja, ista se morala odgoditi. Ovu se zabavu daje zato danas, te obzirom na sadašnje prilike, odlučio se da polovica prihoda ide u korist zabavišta a druga polovica za potrebne obitelji pozvanih vojnika. Govornik se zatim osvrnuo na uzgojni rad naših zabavišta i je vrućim riječima apelirao na plemenitost naših ljudi, neka pomognu ovo svoje zabavište moralno i materijalno. Osobito sada potreba je najveća, jer je ovo zabavište pušteno samom sebi, odnosno družbinim podružnicama u Pazinu, te dakle jedino o nama ovisi njegov opstanak, pošto družbina uprava nemože da za koje vrijeme misli i na zabavišta, u ovim za nju teškim prilikama. Ratno je stanje dirnulo i našu podružnicu, jer se njezin predsjednik i tajnik g. prof. Novljan i učitelj Opačić nalaze pod oružjem, te je zato privremeno preuzeo poslove predsjednika govornik, tajnik gosp. I. Turčinović a blagajnik je gosp. Grabar.

Zahvala.

Podpisana najtoplije zahvaljuje svima, koji su nam prigodom smrti i pogreba našeg nezaboravnog supruga i oca

Boža Semelića,

umrlog u Premanturi dne 6. t. mj., iskazali svoju sućet i nastojali ublažiti nam tešku bol te milog pokojnika odprati do vječnog počinaka. Posebna hvala g. Martinu Rosandi iz Vinkurana, koji je na odar pokojnika položio krasan vijenac.

Hvala svima a od Boga plata!

Premantura, 10. studenoga 1914.

Rođakova obitelj.

Nakon lijepoga toga govora započela je zabava, te su naši mališi bili nagradjeni burnim pjeskanjem. Čuli smo tri deklaracije: „Ljubi domovinu“ deklarirao mali Vladi Gortan: „Polnoć prodje...“ deklarirao mali Danilo Belanić i „Hrvat i Hrvatica“, deklarirali Danilo Juričić te djevojčice Olga Juričić, Mile Mogorović i Mileva Flego. Zatim dvije igre, pjevanje pjesmice „Preko dola preko gora...“ te igra u kolu.

Ulaznina bila je od samih 20 para, a čisti prihod je ipak doseguo svotu od kruna 178, što je za naše prilike i u sadašnje doba veoma lij pa svota.

Radujemo se ponovo s vrim učiteljicama zabavišta na krasno uspjelej zabavi te se preporučamo družbinim podružnicama, da nas više puta pozovu na ovakve zabave.

Darovi za Družbu.

Ravnateljstvo Družbe sv. Ć. i M. za Istru u Opatiji primilo je u drugoj polovici listopada ove piloge: Gospodin Milan Krešić, Zagreb kao član čete od 1000 K 100. Gosp. Ivan Rabar, Zagreb K 20. N. N. Zupanja putem kr. javnog bilježnika Ljudevita Poljaka K 50. G. A. Scheyer Opatija K 3. G. Ante Kucić, Mošćanica Draga K 40 sabranih o narodnom blagdanu. G. Vinko Šepić, Buzet K 54-30 sabranih o narodnom blagdanu po mladiću Franu Flegu.

Sjetite se i „Družbe“ za Istru a ovim teškim danima!

Prinosi za Crveni Križ i ratne svrhe.

Od sada naprijed idi će iznos od 150 skratica podružnice Crvenog Križa u Puli te dosadašnji iznos kinematografa „Edison“, „Leopold“ i „Minerva“ kao i nogometnog kluba „Olimpia“ te drsalista „Excelsior“ na jednake dijelove u svrhu Crvenog Križa za bolesne i ranjene vojnike i u svrhe ratne pripomoći za dobavu zimke rubenine i druge darove za vojnike na ratistu nd istarskih pukovnija.

Ako hoćete

svoja izdatke kroz nekoliko mjeseci skraćiti za par kruna,

dobit će te

od nas izjastjenja o nabavi turste srečke. U najugodnijem slučaju vratit će vam se veći dio pristadoje, u sretnom pako slučaju možete već dne t. promaku da pogodite

400.000 franaka!

Srećkovno zastupstvo 25. Ljubljana.

Riječka industrija.

Zamašan pokret, koji je preuzeo mah bojkotiranjem francuzkih proizvoda u kru govinama trošeće publike, dovodi do apozicije, da i mi imadeimo u tuzeimstvu mnogobrojna poduzeća, čiji se proizvodi mogu za cijelo takmiti s oaima Francuzke. Obito su tu spomena vrijedni domaći destilati, kao liker, konjakk itd., pri čem valja na svaki način istaknuti, da tvornica „Adriatica“ dioničko društvo za distilaciju konjaka na Rijeci donak u promet jednu vrst konjaka pod imenom „Fiume konjakk Medizinal“, koji može da se takmi sa najfinijim proizvođenim inozemstva. Ovom prilikom budi mimogred spomenuto, da je „Adriatica“ dioničko društvo za destilaciju konjaka na Rijeci stavilo za ras polaganje „Crvenom Križu“ 500 staklenaka svojeg „Fiume konjakk Medizinal“.

PEKARNA
LJUDEVIT DEKLEVA
 Via Campo Marzio br. 5 - Poluznana Via Sissano 12.
Prodaja svježeg kruha
tri puta na dan.
 Direktna poslužba u dom i u javne lokale.
 Prodaja svakovrznog brašna iz najboljeg mlina po dnevnoj cijeni.
 Poslužba brza i točna.

MAŠTIN LAŠTILIO
 u korist družbe sv. CIRILA I METODA u PULI
 Broj 2, cijena 30 filira
 Zakonom zaštićeno

F. Stormecki u Colija (Stajarska) br. 314.
 Pišite po glavni cjenik o više od tisuću stvari, koji se svakomu pošalje besplatno. Za narudbu iz Srbije, Bugarske, Njemačke i Amerike treba novac poslati unaprijed.

Prodaja se uz veoma snižene cijene:
Singerovi šivaći strojevi
 male rabljeni za K 28-
 Uplatiti se n. Čilvo Glematale broj 1 I. kat.

Dobro poznata trgovina:
Giaccomo Zudich
 ulica, Caraduel broj 59.
 Opet je otvorena. Preporuča cij. materijama ponovno bogato snabdjeveno skladište razne robe uz jeftinu cijenu.

Ustanovljena 1891.
ISTARSKA POSUJILNICA u PULI
 registrirana zadruga ne ograničeno jamčeno
 Vlastita kuća (Narodni Dom)
Podružnica u Pazinu.
 Daje hipotekarne i mjenbene zajmove i uz mjesečnu otplatu te prima uloške, koje ukamaćuje uz
4 1/2 %
 čisto bez ikakvog odbitka.
 Ustanovljena 1891.

Himna
 Družbe sv. Cirila i Metoda prodaje se u korist Društva tiskara Laginja i dr. u Puli.

NAUJECA DALMAT-ZLATARIJA
ANT. SPLJET

Austro-hrv. parobrodarsko društvo na dionice u Puntu.
 Plovidbeni red počam od 1. lipnja do 31. listopada 1914.
Redovite pruge po Kvarneru.
 Punt-Krk-Glavatok-Malinak-Omišalj-Rijeka svaki dan tamo i natrag.
 Uvjetno pristaje u ponedjeljak i četvrtak u Njivama i sriedu u Torolu.
 Baška-Vrhnik-Sv. Marak-Sile-Rijeka svaki dan osim nedjelje tamo i natrag.
 Rab-Baška-Rijeka u utorak, četvrtak i subotu tamo, u ponedjeljak, sriedu i petak natrag.
 Plovidbeni redovi badava i franko.
Glavno odpravništvo:
 na Rieci Riva Cristofora Colombo 4, telefon 1264, — u Opuzi na gatu u vlastitom kiosku, telefon 272.

„Croatia“ OSIGURAVAJUĆA ZADRUGA U ZAGREBU.
 Jedini domaći osiguravajući zavod. Utemeljena g. 1884.

Centrala: Zagreb u vlastitoj zgradi, uzg. Horavsko i Frunđevićovo ulice.
Podružnica u Trstu, Via del Lavatoreto br. 1. II. kat. | Telefon br. 2584.

Glavna zastupstva: Ljubljana, Beč, Rijeka i Sarajevo.

Ova zadruga prima uz povoljne uvjete sljedeće vrste osiguranja:
 I. Na ljudski život;
 1. Osiguranja glavnica za slučaj doživljaja i smrti, 2. Osiguranja života, 3. Osiguranja životnih renta;
 II. Protiv štete od požara:
 1. Osiguranja zgrada (kuća, gospodarskih zgrada, tvornica),
 2. Osiguranja pokretna (pokućstva, dućanske robe, gospodarskih strojeva, blaga i t. d.),
 3. Osiguranja poljokih plodina (zita, sijena i t. d.);
 III. Bankovnih plaća protiv rat. panje.
 Zadržana imovina u svim odeljima iznosi K 3,575,050-88
 Godišnji prihod premije s pristojbama K 1,571,125-97
 Isplaćene odštete K 3,400,998-52
 Specijalni povjerenici i akviziteri na mjestima se uz povoljne uvjete.
 Pobjor. na Puli i okolici: Anto Iskra, Via Campo Marzio 6 I. kat.

Svatko mora da pogodi!

400.000 i 200.000 franaka iznose glavni zgoditci **turskih srećaka.**

6 vučenja svake godine! Buduće vučenje 1. kolovoza. 475.000 odnosno 375.000 kruna odn. franaka i lira iznose svakogodnji glavni zgoditci skupine 5 odnosno 6 izvršnih srećaka. 13 odnosno 9 vučenja svake godine! Buduće vučenje 1. kolovoza a mjesečni obrok od K 4— dalje. — Cijeni, narudžnicima namijenjene su nagrade i premije!

Izjajtnjenja daje i narudžbe prima za „Slovenska i Hrvatska Narodna stranka“
Valentin Urbančić, Ljubijana 15

SLAVENIMA PULE I OKOLICE
 preporuča
 svoje bogato i solidno
SKLADIŠTE
POKUĆTVA
Filip Barballić - Pula
 Via Sissano Br. 12. i Via Diana Br. 2

Sjetite se družbe sv. Cirila i Metoda

Pozor! Pozor!
 Velike štandite i milha
šivaćih strojeva
 za krojače, postolare
 za Singer šivaći stroj
 za obrt i domaću porabu
 K 76.—
 sa 5 godišnjim jamstvom i
Dvokolice
 Premier No. 10 Helios, dvo-
 kolice Couris, stoje K 150.—. Čestite,
 putujuće frakke.
 Preporuča se: Broj 1 svojim
Jos. Dekleva i sin
 Sisa, 72. ulica 1.

ALFA
 Brzi stroj za paranje krme za blago
 jest najbolji parnik otloga svijeta
Paranje krme! posebna naprava za
 pečenje rakijske i živinice.
 Naprava za isparavanje vode
 od vina i piva. — **GIACCOMO ZUDICH**
 RUMANJSKI BAZA.
Dion. društvo ALFA SPARATOR
 2000, 2200.